

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8C/139/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813204264
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2017:8813204264.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci žalobcu: GENERAL FACTORING, a.s., so sídlom Košická 56, 821 08 Bratislava, IČO: 35 838 825, zastúpeného: Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Michalská 14, 811 03 Bratislava, IČO: 47 255 706, proti žalovanej: I. M., F.. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX H. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka: OZ právna pomoc spotrebiteľom, Sofijská 13, Košice, zast.: JUDr. Ladislav Mikluš, advokát, Stará Baštová 2, Košice, o zaplatenie sumy 1.419,87 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 131,04 € s 9% úrokom z omeškania ročne od 22.12.2010 do zaplatenia a to všetko v mesačných splátkach po 30€ splatných vždy do 30. dňa toho ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod následkom straty výhody splátok.

V prevyšujúcej časti k o n a n i e z a s t a v u j e .

Žalovanej sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 82%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podaným žalobným návrhom domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 1.419,87 € spolu s úrokom vo výške 17,30 % ročne z istiny 1.223,14 € od 22.12.2010 až do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z istiny 1.223,14 € od 22.12.2010 do zaplatenia a náhrady trov konania. V žalobnom návrhu uviedol, že predmetnú pohľadávku nadobudol od veriteľa Slovenská sporiteľňa, a.s., na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanej oznámené listom zo dňa 28.12.2010. Právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili dňa 05.12.2005 Zmluvu o splátkovom úvere číslo XXXXXXXXXX (ďalej v texte len „Zmluva o úvere“), na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver vo výške 663,88 €, pri úrokovej sadzbe 17,30 % p.a. Žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver splácať mesačnou splátkou vo výške 26,02 € vždy k 20. dňu toho ktorého mesiaca. Splatnosť prvej splátky bola dohodnutá zmluvnými stranami na termín 20.01.2006 a konečná splatnosť úveru na deň 20.11.2010. (čl. I Základné podmienky Zmluvy o úvere). Podmienky čerpania úveru, spôsob, výška, termíny splácania úveru, zabezpečenie úveru, podmienky pri neplnení a ďalšie náležitosti boli dojednané v Zmluve o úvere. Žalovaná svoj záväzok vyplývajúci zo Zmluvy o úvere neplnila a poskytnutý úver nesplácala ani do dohodnutej konečnej splatnosti, t.j. do 20.11.2010. Vzhľadom k tomu, že po postúpení pohľadávky na žalobcu neboli zaplatené na úhradu predmetnej pohľadávky žiadne platby, žalobca sa pridržel vyčíslenia pohľadávky poskytnutého právnym predchodcom žalobcu pri postúpení pohľadávky. Podľa vyčíslenia pohľadávky ku dňu 21.12.2010 bol celkový zostatok v sume 1.419,87 € pozostávajúci z istiny 1.223,14 €, riadneho úroku v zmysle zmluvy

v sume 18,23 € a úrokov z omeškania v sume 178,50 €. Pohľadávka žalobcu nebola ku dňu podania návrhu uhradená, preto žalobca pristúpil k vymáhaniu pohľadávky prostredníctvom súdu.

2. Žalovaná potvrdila uzatvorenie zmluvy o úvere. Uviedla, že úver riadne splácala až do roku 2010, kedy splátky prestala uhrádzať z dôvodu zlej finančnej situácie. Požiadala o možnosť zaplatiť peňažný dlh v splátkach.

3. Súd rozsudkom č. k. 8C/139/2013-121 zo dňa 05.05.2014 žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 1.366,75 €, úrok vo výške 17,30 % ročne zo sumy 1.170,02 € od 22.12.2010 do zaplataenia, s 9,00 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.170,02 € od 22.12.2010 do zaplataenia, trovy konania vo výške 85 € na účet navrhovateľa č. XXXXXXXXX/XXXX, R.: XXXXXXXXXX, vedený v H.Q. T., I..J.. a trovy právneho zastúpenia vo výške 353,05 € na účet právneho zástupcu žalobcu č. XXXXXXXXX/XXXX, R.: XXXXXXX, vedený vo R., I..J.. a to všetko žalovanej povolil uhradiť v 40 € mesačných splátkach splatných vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod následkom straty výhody splátok. Návrh v prevyšujúcej časti zamietol.

4. Písomným podaním zo dňa 14.05.2014 občianske združenie OZ právna pomoc spotrebiteľom oznámilo vstup do tohto súdneho konania. Proti vstupu do konania subjektu OZ právna pomoc spotrebiteľom podal žalobca námietku, o ktorej rozhodol tunajší súd uznesením č.k. 8C/139/2013-160 zo dňa 10.12.2014 tak, že námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníctva vznesenú žalobcom zamietol. Na základe podaného odvolania žalobcom bola vec prejednaná odvolacím súdom, ktorý uznesením č.k. 2Co/187/2015-185 zo dňa 27.08.2015 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

5. Vedľajší účastník - občianske združenie OZ právna pomoc spotrebiteľom podal proti vyššie uvedenému rozsudku odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že žalobca nepredložil históriu splácania spotrebiteľského úveru. Vedľajší účastník preto žiadal, aby bol právny predchodca žalobcu vyzvaný na uvedenie, či došlo k zosplatneniu úverového vzťahu, kedy sa tak stalo a súdu poskytol údaje, predovšetkým výpis z bankového systému, keďže z obsahu žaloby nie je možné zistiť čo tvorí žalovanú sumu a kedy došlo k splatnosti žalovaných súm. Poukázal na skutočnosť, že v úverovej zmluve je uvedená ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa. Do výpočtu RPMN nebol zahrnutý poplatok za správu úverového účtu vo výške 50,- Sk mesačne. Uvádzanie nepravdivých, nepresných či neúplných údajov o nákupných podmienkach neumožňuje spotrebiteľom riadne a objektívne sa zoznámiť so všetkými náležitosťami prípadného zmluvného vzťahu, zvážiť výhody a nevýhody tak, aby spotrebiteľ bol schopný posúdiť, či navrhovaná zmluva o spotrebiteľskom úvere zodpovedá jeho potrebám a jeho finančnej situácii a následne sa kvalifikovane rozhodnúť, čím je takéto konanie objektívne spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu, ak sa spotrebiteľ rozhodol v dôsledku nesprávnej RPMN pre finančne náročnejší úver. Ďalej uviedol, že zo zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. vyplýva, že zákonodarca nevidí rozdiel medzi tým, ak spotrebiteľská zmluva neobsahuje RPMN a tým, ak síce spotrebiteľská zmluva obsahuje RPMN, ale v neprospech spotrebiteľa. Obidva tieto nedostatky spotrebiteľských zmlúv sa prejavujú v rovnakých následkoch a to takých, že takéto spotrebiteľská zmluva sa považuje za bezúčinnú a bez poplatkov v zmysle ust. § 11 zákona č. 129/2010 Z.z.. Bolo by totiž popretím zmyslu použitia RPMN v spotrebiteľských úveroch, ak by sa povinnosť dodávateľa poskytnúť pri uzatvorení zmluvy spotrebiteľovi celkovú výšku nákladov úveru považovala za formálne splnenú už len tým, ak by dodávateľ v rozpore so skutočnosťou uviedol výšku RPMN v neprospech spotrebiteľa. Takéto konanie nie je možné hodnotiť inak ako hrubo nečestné a odporujúce pravidlám dobrých mravov a obchádzajúce zákon o ochrane spotrebiteľa, vo svojom dôsledku popierajúce právo spotrebiteľa na pravdivé informácie v tak závažnej otázke, akou je cena úveru. Dodávateľ nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Vzniesol tiež námietku premlčania všetkých splátok, ktoré boli splatné pred 01.07.2010, s poukazom na to, že žalobný návrh bol podaný na súdu až dňa 01.07.2013, a teda po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok a žalobu zamietol. Uplatnil si tiež náhradu trov konania.

6. Žalobca sa vyjadril k odvolaniu Občianskeho združenia právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom v Košiciach, kde predovšetkým uplatnil námietku proti vstupu tohto združenia do konania ako vedľajšieho účastníka (ide o písomné podanie žalobcu zo 07.07.2014). Má za to, že do momentu právoplatnosti rozhodnutia súdu o prípustnosti združenia do konania, nemá združenie procesné postavenie vedľajšieho účastníka, nedisponuje žiadnymi procesnými právami a nie je tak oprávnený ani podať odvolanie proti rozsudku. Podanie združenia bolo podané po lehote na podanie odvolania, nakoľko žalobcovi bol

rozsudok doručený 13.05.2014 a lehota na podanie odvolania uplynula 28.05.2014. Podanie združenia je datované až dňa 26.05.2014. Ide tak o oneskorené podanie odvolania. Zároveň ide o odvolanie podané neoprávnenou osobou, keď toto odvolanie neobsahuje zákonom určené náležitosti.

7. Žalovaná sa písomným podaním doručeným súdu dňa 28.04.2015 vyjadrila k odvolaniu tak, že súhlasí s tým, aby na jej strane vystupovalo OZ právna pomoc spotrebiteľom, ktoré ju vo veci kontaktovalo a zároveň súhlasila s podaním odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie.

8. Odvolací súd uznesením č.k. 2Co/339/2015-195 zo dňa 19.10.2016 zrušil rozsudok okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V súvislosti s námietkami žalobcu, odvolací súd poukázal predovšetkým na to, že OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom v Košiciach vstúpilo do konania podaním doručeným dňa 15.05.2014. O námietke neprípustnosti vedľajšieho účastníctva tohto občianskeho združenia, bolo rozhodnuté uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 8C/139/2013-160 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.08.2015, č.k. 2Co/187/2015-185 s tým, že uplatnená námietka zo strany žalobcu bola zamietnutá. Je zrejmé, že OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom v Košiciach podalo odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie v priebehu plynutia odvolacej lehoty žalovanej, ktorej bol rozsudok súdu prvej inštancie doručený dňa 13.05.2014 a odvolanie občianskeho združenia bolo súdu prvej inštancie doručené dňa 27.05.2014. Pokiaľ ide o legitimitáciu tohto združenia na podanie odvolania, odvolací súd konštatoval, že tieto oprávnenia preňho vyplývajú z ust. § 93 ods. 1, 2 O.s.p. v znení platnom do 31.12.2014, na základe ktorého v tomto konaní vstúpil do konania, na strane žalovanej ako organizácia na ochranu spotrebiteľa a bráni takto jej záujmy. V čase vstupu do konania ako vedľajší účastník, má právo na procesné úkony, na obranu účastníka, na strane ktorého vystupuje, vrátane podania opravných prostriedkov s tou výhradou, že podanie takéhoto opravného prostriedku, nemá byť v rozpore s vôľou účastníka alebo proti jeho záujmom. Žalovaná vyjadrila súhlas s podaním odvolania zo strany spomínaného občianskeho združenia, a preto odvolací súd nemal pochybnosti o oprávnenosti podania opravného prostriedku proti rozsudku súdu prvej inštancie v predmetnej veci. Odvolací súd k námietke premlčania nároku žalobu, pokiaľ ide o splátky, ktoré sa stali splatnými pred 01.07.2010 uviedol, že v tejto súvislosti je potrebné napokon vziať zreteľ na ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ktoré nadobudla účinnosť 01.05.2014), podľa ktorého orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku, alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. V závere odôvodnenia uznesenia odvolací súd uviedol, že bude preto povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní zaoberať sa aj otázkou prípadného premlčania nárokov žalobcu, s prihliadnutím na argumentáciu OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom v Košiciach. Súd prvej inštancie zároveň zvaží, či je potrebné doplniť ďalšie dokazovanie v zmysle jeho návrhu, pokiaľ ide o otázku prípadného zosplatenia úverového vzťahu právnym predchodcom žalobcu a vysporiada sa tiež s námietkou odvolateľa, poukazujúceho na nesprávne určenú RPMN v zmluve o úvere v neprospech spotrebiteľa.

9. Písomným podaním doručeným súdu dňa 20.02.2017 vzal žalobca žalobu čiastočne späť a voči žalovanej sa domáhal zaplata 7 splátok po 18,72 €, teda sumy 131,04 €, úroku z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 131,04 € od 22.12.2010 do zaplata a náhrady trov konania v plnom rozsahu. V prevyšujúcej časti t.j. v časti istiny vo výške vo výške 1.288.83 €, v časti riadneho úroku vo výške 17,30 % ročne z istiny 1.223,14 € od 22.12.2010 do zaplata, v časti úroku z omeškania vo výške 9.00 % ročne z istiny 1.092,10 € od 22.12.2010 do zaplata, vzal žalobu čiastočne späť.

10. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej, oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami a to Zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 05.12.2005, Zmluvou o postúpení pohľadávok a jej prílohami, oznámením o postúpení pohľadávok spolu s doručenkou podpísanou žalovanou, vyjadrením žalobcu zo dňa 03.01.2014, výpisom z úverového účtu žalovanej, Všeobecnými obchodnými podmienkami právneho predchodcu žalobcu, oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka do konania, odvolaním vedľajšieho účastníka zo dňa 26.05.2014, vyjadrením žalobcu zo dňa 04.07.2014, odvolaním žalobcu zo dňa 36.1.2015, rozhodnutiami odvolacieho súdu sp. zn. 2Co/187/2015-185 zo dňa 27.08.2015 a 2Co/339/2015-195 zo dňa 19.10.2016, čiastočným späťvzatím žaloby a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

11. Slovenská sporiteľňa, a.s. ako pôvodný veriteľ a žalovaná ako dlžník uzatvorili dňa 05.12.2005 zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka. Podľa článku I. zmluvy, predmetom zmluvy bolo poskytnutie splátkového úveru bankou dlžníkovi v sume, mene a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve o úvere. Výška úveru bola 20.000,- Sk, úroková sadzba bola ku dňu podpisu zmluvy dohodnutá vo výške 17,30 % ročne, splatnosť úveru bola dohodnutá formou mesačných splátok vo výške 564,- Sk splatných k 20. dňu v mesiaci, splatnosť prvej splátky bola dňa 20.01.2006 a poslednej dňa 20.11.2010.

12. Podľa bodu 1. článku II. zmluvy, veriteľ sa zaviazal dlžníkovi poskytnúť úver takým spôsobom, že úver pripíše v prospech účtu dlžníka uvedeného v základných podmienkach zmluvy.

13. Podľa článku II., body 3. a 4. zmluvy, dlžník bol povinný splatiť poskytnutý úver v dohodnutom čase, v stanovenom čase platiť úroky a poplatky dohodnuté v zmluve, ďalšie poplatky a náklady spojené s úverom a dodržiavať dohodnuté podmienky. Zmluvné strany sa dohodli, že splatné úroky a splatné poplatky sa dňom ich splatnosti, uvedenej v základných podmienkach, pripíšu k istine a stávajú sa jej súčasťou.

14. Podľa článku IV., body 1. a 2. zmluvy, veriteľ úročí úver úrokovou sadzbou dohodnutou v základných podmienkach zmluvy. Veriteľ je oprávnený meniť výšku úrokovej sadzby dohodnutú v základných podmienkach zmluvy.

15. V článku V., bod 4. zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že ich vzájomné práva a povinnosti sa budú podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

16. Podľa Článku 7., body 7.3.2., 7.3.3. a 7.3.4. Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“), pohľadávku z úveru, ktorá sa skladá z istiny, jej súčastí a príslušenstva spláca klient pravidelnými splátkami, s periodicitou dohodnutou v základných podmienkach zmluvy o úvere. Splátka je uhradená včas, ak je pripísaná na účet banky najneskôr v deň splatnosti splátky a banka má možnosť nakladať poukázanou sumou. Úver vrátane úrokov za celú dohodnutú dobu úveru je okamžite splatný ku dňu, keď sa banka dozvie o nepravdivosti klientom poskytnutých údajov o osobitnom vzťahu klienta k banke podľa zákona o bankách.

17. Podľa Článku 7, body 7.4.1. VOP, zmluva o úvere určí výšku úrokovej sadzby, t. j. sadzby na základe ktorej sa vypočítavajú úroky, ktoré je klient povinný platiť banke počas trvania úrokového obdobia. Úroková sadzba, ktorá je premenlivá, je určovaná bankou a jej aktuálnu výšku určuje banka zverejnením, pričom banka je oprávnená jednostranne meniť výšku úrokovej sadzby z dôvodov uvedených v bode 19.17 týchto VOP ako aj z dôvodu zmeny v rizikosti úverového vzťahu.

18. Podľa výpisu z úverového účtu žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 663,88 € a žalovaná celkovo uhradila sumu 306,69 € (9.239,30 Sk).

19. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo dňa 21.12.2010 spoločnosť J. J.I., I..J. ako postupca postúpila pohľadávku voči žalovanej, ktorá je predmetom tohto konania, na žalobcu ako postupníka. Podľa Prílohy Zmluvy o postúpení pohľadávok, postupca na žalobcu postúpil pohľadávku v celkovej výške 1.419,87 €, pričom istina bola 1.223,14 € a vyčíslený úrok vo výške 196,73 €.

20. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 28.12.2010, pôvodný veriteľ žalovanej oznámil postúpenie pohľadávky evidovanej voči nej na žalobcu.

21. Žalobca v písomnom podaní uviedol, že uplatnená suma 1.419,87 € pozostáva z istiny vo výške 1.223,14 €, riadnych úrokov 18,23 € a z úrokov z omeškania vo výške 178,50 €. V rámci istiny 1.223,14 € sú zahrnuté riadne úroky a poplatky za vedenie úverového účtu, resp. správu úveru a poplatky za upomienky. K istine boli pripočítané poplatky za správu úveru spolu v sume 122,13 €, poplatky za upomienky spolu v sume 53,12 €, teda celkovo boli k istine pričítané poplatky v sume 175,25 eur. K istine boli pričítané skapitalizované riadne úroky vo výške 692,56 €. Čistá istina úveru bez úrokov a poplatkov je v sume 355,33 €. Uplatnené riadne úroky 18,23 € sú úrokmi z istiny za obdobie od 21.11.2010 (splatnosť úveru) do 21.12.2010 (postúpenie pohľadávky) počítané v zmluvnom úroku z úveru. Uplatnené úroky z omeškania 178,50 € sú úrokmi z omeškania za obdobie od 15.05.2007 do

21.12.2010 počítané z omeškaných splátok úveru v sadzbe 26,40 % p.a. platnej do 14.01.2009 a v sadzbe 8% p.a. platnej od 15.01.2009. Podľa zmluvy o úvere bola žalovaná povinná úver splácať v mesačných splátkach po 564,-Sk s prvou splátkou splatnou k 20.01.2006. Celkom na úvere žalovaná zaplatila sumu 9.239,30,-Sk, t.j. 16 celých a jednu necelú splátku.

22. Žalovaná vo svojej výpovedi uviedla, že je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 245 €. Jej manžel poberá invalidný dôchodok vo výške 270 €. Majú štyri maloleté deti, ktoré sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky P. T.. Všetky sú školopovinné. Vzhľadom na ich výdavky je schopná peňažný záväzok splácať v splátkach po 30 € mesačne.

23. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

24. Súd na základe zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluvu, ktorá bola uzavretá 05.12.2005, teda za účinnosti Občianskeho zákonníka v takom znení, že v ustanovení § 52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplacnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy (znenie účinné od 1.4.2004).

25. Na uvedený právny vzťah je potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa § 52 až 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

26. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

27. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je nutné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

28. Podľa § 52 ods. 2, ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti

29. V zmysle § 53 ods. 1 a ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

30. Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

31. V zmysle § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

32. Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

33. V zmysle § 100 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

34. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

35. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

36. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

37. V zmysle § 526 ods. Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

38. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

39. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

40. Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

41. Podľa § 3 ods. 1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

42. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva,

že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

43. V danom prípade bola medzi účastníkmi uzavretá úverová zmluva, ktorá je absolútnym obchodom a takýto vzťah sa spravuje treťou časťou Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. V predmetnej veci však ide o spotrebiteľský úver, ktorý je regulovaný osobitnou právnou úpravou (zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch). Za spotrebiteľský úver sa považuje akákoľvek odložená platba a samozrejme napriek absolútnemu obchodu sa úver popri inštitúte pôžičky nedal nezahrnúť medzi právne vzťahy označené ako spotrebiteľské úvery. Ide však o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, pričom spotrebiteľ úver prijíma na spotrebu. Teda ide o typický občianskoprávny vzťah.

44. V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnú úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

45. Podľa vyššie cit. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa, pričom spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

46. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že na základe uzatvorenej zmluvy o úvere bol žalovanej poskytnutý úver v sume 663,88 € (20.000 Sk) s úrokovú sadzbou vo výške 17,30 % ročne, pričom splatnosť úveru bola dohodnutá formou mesačných splátok vo výške 564,- Sk splatných k 20. dňu v mesiaci. Splatnosť prvej splátky bola stanovená na deň 20.01.2006 a poslednej na deň 20.11.2010. Žalovaná si svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy neplnila riadne a včas a poskytnutý úver nesplátila ani do dňa dohodnutej konečnej splatnosti úveru, t.j. do 20.11.2010. Žalovaná celkovo z poskytnutého úveru uhradila len sumu 306,69 € (9.239,30 Sk).

47. Pohľadávku z uvedenej úverovej zmluvy J. J. J., I..J.. postúpila na žalobcu, a to zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010. Súd preto skúmal, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky podľa ustanovení § 92 ods. 8 zák. č. 438/2001 Z. z. zákona o bankách (ďalej len „Zákon o bankách“). Zákon o bankách umožňuje postúpiť bankovú pohľadávku iba v tej časti, ktorá je po splatnosti, iba po písomnej výzve na splnenie, výzva musí byť zo strany banky a omeškanie trvá viac ako 90 dní. Súd dospel k záveru, že v zmysle Zákona o bankách predmetná pohľadávka bola spôsobilým predmetom postúpenia, nakoľko pohľadávka v čase postúpenia bola splatná a omeškanie žalovanej trvalo viac ako 90 dní. Podľa prílohy k Zmluve o postúpení pohľadávok žalovaná bola v omeškaní 1311 dní. Na základe uvedeného mal súd za to, že žalobca je v konaní aktívne vecne legitimovaný.

48. V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

49. Vyššie uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť 01.05.2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú (spolu s § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka), nemajú prechodné ustanovenie, a preto od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o zákonné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

50. Ako je zrejmé zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 05.12.2005, konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na deň 20.11.2010. Keďže v konaní nebolo preukázané, aby došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle bodu 7.6.1. písm. a) Všeobecných obchodných podmienok, je potrebné začiatok plynutia premlčacej doby stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok

odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Nepremlčuje sa teda celý dlh naraz, ale každá jednotlivá splátka úveru má samostatnú trojročnú premlčaciu dobu. Vzhľadom na skutočnosť, že nedošlo k predčasnému zosplatneniu úveru a žaloba bola podaná na súde dňa 22.04.2013, jedná sa o splátky splatné najneskôr 22.04.2010. Nepremlčanými splátkami tak sú splátky splatné tri roky spätne od podania žaloby. Keďže v danom prípade bola splatnosť jednotlivých splátok dohodnutá k 20. dňu v mesiaci, nepremlčanými splátkami sú tie, ktoré sú splatné odo dňa 20.05.2010. Jedná sa tak o 7 nepremlčaných splátok po 18,72 €, teda spolu ide o istinu a úrok z úveru v sume 131,04 €.

51. Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

52. Vedľajší účastník tiež namietal skutočnosť, že ročná percentuálna miera nákladov uvedená v zmluve o úvere je v neprospech spotrebiteľa. Súd preskúmal výšku RPMN a nedospel k záveru, že by táto bola zo strany právneho predchodcu žalobcu vypočítaná v neprospech spotrebiteľa.

53. Vzhľadom na vyššie uvedené je tak dôvodný nárok žalobcu na istinu úveru a úrok z úveru v sume 131,04 €, pozostávajúci zo 7 nepremlčaných splátok úveru.

54. Žalovaná sa neuhradením peňažného záväzku dostala do omeškania, preto ju súd odo dňa 22.12.2010 (odo dňa nasledujúceho po dni, kedy došlo k postúpeniu pohľadávky) do zaplatenia zaviazal aj na zaplatenie úrokov z omeškania v zákonnej výške 9,00 % ročne (základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 1,00% + 8%).

55. S prihliadnutím na nepriaznivú finančnú situáciu žalovanej, jej súd povolil splatiť dlh v mesačných splátkach po 30 €, splatných vždy do 30. dňa toho ktorého mesiaca, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod následkom straty výhody splátok

56. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

57. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť šťastí, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

58. V zmysle § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

59. Žalobca zbral svoju žalobu späť písomným podaním zo dňa 17.02.2017 v časti o zaplatenie sumy 1.288,83 €, v časti úroku vo výške 17,30 % ročne z istiny 1.223,14 € od 22.12.2010 do zaplatenia, v časti úroku z omeškania vo výške 9 % ročne z istiny 1.092,10 € od 22.12.2010 do zaplatenia a žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 131,04 € spolu s prísl. Súd preto vzhľadom na vyššie citované zákonné ustanovenia a na skutočnosť, že žalovaná nevyjadrila svoj nesúhlas so zastavením konania, konanie v uvedenej časti zastavil.

60. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

61. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

62. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

63. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

64. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

65. Súd žalobe v časti sumy 131,04 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 22.12.2010 do zaplataenia vyhovel a v prevyšujúcej časti konanie zastavil. Súd po zohľadnení skutočností, že žalobca procesne zavinil zastavenie konania v časti o zaplataenie sumy 1.288,83 €, má za to, že žalovaná bola v konaní neúspešná vo výške 9 % ($131,04/1.419,87 \times 100 = 9,23$) a úspešná vo výške 91 % ($100 - 9$).

66. Vzhľadom na uvedené zákonné ustanovenia by mala úspešnejšia žalovaná nárok na pomernú náhradu trov konania vo výške 82 % (91 % úspech žalovanej - 9 % úspech žalobcu). V tomto konaní však možnosť priznania náhrady trov konania vylučuje to, že žalovanej preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli (§ 256 ods. 1 CSP a contrario i za použitia analógie podľa čl. 4 ods. 1 CSP). Vzhľadom na uvedené súd žalovanej trovy konania nepriznal.

67. V danej právnej veci v konaní vystupoval na strane žalovanej vedľajší účastník, ktorému súd priznal pomernú náhradu trov konania vo výške 82 % podľa vyššie uvedeného výpočtu. O konkrétnej výške trov konania bude rozhodnuté, v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.